

sige til sig selv: Bliver vi saadan ved, kunde vi lige saa godt garantere for alle Kreditforeningerne. I hvert Fald er jeg enig i den Betragtning, at en Grænse skal der til, og den Grænse, der nu bliver sat, skulde forhaabentlig blive staaende i en lang Række Aar, indtil der bliver Tale om en Omregulering af hele Forholdet. For øvrigt er det en Indgriben af saa vanskelig Art, at jeg tvivler noget om, at det lader sig gøre.

Jeg vil altsaa henstille til Overvejelse, at vi ved en senere Forhandling af denne Sag kunde komme til at dele Laantagerne paa den Maade, jeg her har antydnet. Naar jeg mener det, og jeg tror med Føje, er det, fordi jeg med Sikkerhed ved, at en hel Del af de Panter, som staaar i Ejendomme uden Jord, er af en saadan Beskaffenhed, at de i Virkeligheden ikke er paa Smaakaarsfolks Hænder, men de er for en stor Del paa Rentiers og — hvad skal jeg kalde dem? — jævnt velstillede Embedsmænds Hænder. Det er med andre Ord smaa i Nærheden af Byer liggende Villaer, som ikke naar højere op i Vurderingsværdi, end at de kan faa de Laan, her er Tale om, og det er egentlig ikke det, der er Formaalet. Men Formaalet er at støtte Smaakaarsfolk og ikke særlig komme den Art af Laantagere til gode.

Jeg nævnede før, hvilken Betydning Spørgsmaalet havde med Hensyn til, at den ene Kreditforening griber ind i den andens oprindelige Laaneomraade. Laaneomraadet for de her omhandlede Kreditforeninger var oprindeligt ikke over de 6,000 Kr., men man maa huske paa, at det i det hele taget var et ret begrænset Omraade, og jeg vil nok sige, at hvis man den Gang havde talt om de Summer, her er Tale om, saa vilde man sikkert have søgt at naa en Løsning paa en anden Maade. Men det vilde have vist sig, at Kreditforeningen blev alt for lille, den vilde ikke have kunnet hævde sig. Nu er den gaaet godt. Den har haft det Held at have administrerende Direktører, der har ledet den med Forsigtighed, og den har staaet rigtig godt, kan man sige, men den er ikke naaet op til større Udlaanssum end rundt regnet 30 Millioner i dette Øjeblik. Naar man giver Adgang til, at endnu mere bliver Genstand for Konkurrence, kan det bidrage til, at det bliver endnu vanskeligere for den at bestaa sideordnet med de andre, og saa gør den ikke den Nytte, som oprindeligt var tilsigtet.

Hvad Betydning den Stigning, som nu skal indtræde, kan have, har jeg prøvet

ved nogle Tal at opgøre. Jeg har prøvet for en Termin at tælle Laanenens Størrelse op indenfor Grundejerkreditforeningen og sammenligne dem med de Tal for Laan og Laanesummer, der falder sammen under en Konkurrence mellem Husmandskreditforeningen og Grundejerkreditforeningen, altsaa, hvilke Summer der udelukkende bliver forbeholdt Grundejerkreditforeningen, med Tanken paa det, som altsaa var Husmandskreditforeningens oprindelige Formaal. Det stiller sig da saaledes, at som det nu er, er 57,3 pCt. af Laanetallet i den Termin — alle Laan er ikke afsluttede, men jeg har taget dem alle med, med Undtagelse af nogle enkelte, der var helt uregelmæssige, og dem, som endnu ikke er komne — forbeholdt Grundejerkreditforeningen og 79,5 pCt. af Laanesummerne. Naar vi nu foretager den Udvidelse, som her er Tale om, saaledes at Husmandskreditforeningen faar Adgang til at laane til den omtalte Højde, vil Følgen deraf blive, at det Laanetal, som er forbeholdt Grundejerkreditforeningen, bliver 38,2 i Stedet for 57,3 og Laanesummen bliver 64,3 i Forhold til 79,5 pCt. Det vil altsaa ses, at det er af ret indgribende Betydning, for saa vidt der bliver en virkelig Konkurrence. Som jeg sagde før — og jeg vil adressere denne Udtalelse til det ærede Medlem fra Skjolddelev (Johannes Pedersen) og hans Forening —, har vi indenfor vor Forening ikke følt, at der har været drevet nogen generende Konkurrence fra deres Side, ligesom jeg haaber, at de erkender, at der ikke har været det fra vor Side, men vi har i det hele taget søgt at undgaa noget saadant, vi er jo de smaa i Forhold til dem. Men naar der blev talt om Konkurrence, vil jeg nok sige, at der jo ikke vilde blive Tale om, at vi, der vel ikke en Gang har en Tiendedel af de Laan, de har, vil komme til at genere dem, der staaar saa godt funderede i alle Forhold, medens det omvendte snarere kunde tænkes, selv med en retsindig og god Handlemaade paa alle Punkter. Jeg skal ikke paa dette Tidspunkt gaa videre ind paa det. Sagen vil jo formentlig komme til Behandling i et Udvalg, hvor Enkeltheder baade af den ene og anden Art vil kunne drøftes. Jeg vil derfor slutte med at anbefale Forslaget til velvillig og omhyggelig Behandling. Jeg vil give det min Tilslutning baade med Hensyn til § 1 og § 2, men overfor § 3 med det Forbehold, jeg har nævnt.

Det ærede Medlem nævnede et andet Spørgsmaal, nemlig at udvide til 4½ pCt. Det tror jeg ikke vilde være rigtigt. Det er